

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/52/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318203349
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8318203349.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, XXX XX B. proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, v právnej veci o neplatnosť právneho úkonu, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o určenie, že zmluva č. F je neplatná a o vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 12Csp/122/2018-87 zo dňa 26. 03. 2019 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Humenné, č. k. 12Csp/122/2018-106 zo dňa 06. 05. 2019 jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výroku č. I., II., III. a V. v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 12Csp/122/2018-106 zo dňa 06. 05. 2019.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd určuje, že úverová zmluva č. F uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 21.1.2014 je bezúročná a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi titulom vydania bezdôvodného obohatenia sumu 4706,38 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 250,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Súd žalobu v prevyšujúcej časti o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a o zaplatenie 970,41 eur zamietá.

V. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania“.

2. Následne súd prvej inštancie vydal dopĺňací rozsudok, č. k. 12Csp/122/2018-106 zo dňa 06. 05. 2019, ktorým rozhodol, cit.:

„VI. Súd žalobu v prevyšujúcej časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 250,- eur z a m i e t a“.

Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd prvej inštancie z ust. § 261 ods. 6 písm. d) a § 497 a § 503 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj ust. § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, § 15 ods. 1, § 15 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 3, § 3 ods. 5, § 8 ods. 3, § 8 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa, § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 a 2, § 52 ods. 3 a 4, § 53 ods. 1 - 3, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2, § 559 ods. 1 a 2, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 a § 295 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku.

3. Skutkovo súd prvej inštancie vec posúdil tak, z doterajších skutočností nie je sporné, že došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere medzi žalobcom a žalovaným. V čl. 4 úverovej zmluvy sú uvedené podmienky splácania úveru, a to nasledovne: druh úveru: účelový - úhrada ceny predmetu financovania Ročná úroková sadzba: 45,329332%, RPMN:60,37%, priemerná hodnota RPMN: 28,83%, celkové náklady spotrebiteľa: 4 706,39 eura, celková čiastka splatná spotrebiteľom: 8 588,79 eura, konečná splatnosť úveru: 18. 01. 2018, mesačná splátka: 175,90 eura, dátum prvej mesačnej splátky: 18. 02. 2014, počet splátok: 48. Skutkovo teda súd prvej inštancie uzavrel, že zároveň dňa 21.1.2014 v žalobca ako kupujúci podpísal so spoločnosťou R. Y. s. r. o. C.: XXX XXX XX ako predávajúcim kúpnu zmluvu, predmetom ktorej predávajúci predáva kupujúcemu automobilu značka V. X striebornej metalízy za dohodnutú kúpnu cenu, ktorá bola dohodnutá v článku „E“ vo výške 4.359,- eur. Časť kúpnej ceny vo výške 970,60 eur bola predávajúcemu zaplatená v hotovosti pri podpise tejto zmluvy, čo predávajúci podpísalom na tejto zmluve potvrdil a zvyšná časť kúpnej ceny vo výške 3.388,40 eur bude predávajúcemu zaplatená prostredníctvom úveru na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným najneskôr do siedmich dní odo dňa podpisu tejto zmluvy. Z údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska vyplýva, že priemerná úroková miera pre spotrebiteľský úver pre obdobie od 1 do 5 rokov je za rok 2013 vo výške 11,16%, za II. polrok 2013 vo výške 11,27%, za IV. štvrtrok 2013 vo výške 11,25%, za mesiac december 2013 vo výške 11,02% a za mesiac január 2014 vo výške 11,71%.

4. Súd prvej inštancie právne vec posúdil tak, že sa v prvom rade zaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovaným. Vo vzťahu k tejto námietke žalovaného súd uvádza, že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plynie jednak subjektívna dvojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a objektívna trojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. desaťročná pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. Žalobca podal žalobu na súd dňa 17.08.2018. Žalovaný tvrdí, že začiatok plynutia subjektívnej lehoty je dňom, kedy sa vykonal prvýkrát úhrady bez domnelého právneho dôvodu, pričom žalobca uhradil sumu požičanej istiny vo výške 3.882,40 eur splátkou splatnou dňa 17.12.2015, preto je nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia po dátume 17.12.2017 premlčaný. Žalovaný mal v období od 16.09.2003 do 05.02.2016 v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovať spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom, a od 30.9.2015 má v predmete činnosti poskytovať spotrebiteľských úverov v neobmedzenom rozsahu. Bolo teda povinnosťou žalovaného poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto ak žalovaný obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch tým, že ním predložené úverové zmluvy nemali zákonom stanovené náležitosti, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Keďže žalovaný koná v rámci predmetu svojho podnikania na profesionálnej báze, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 1/1993 Zb. o zbierke zákonov platnom a účinnom do 31.12.2015, o všetkom, čo bolo v zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná. Pre súd je zjavné, že žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti poskytovať úverov, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalovaný ako odborná organizácia, nebankový subjekt, pri uzatváraní zmluvy koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností. Aj keby súd pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobcom v snahe získať prospech, ťažko uveriť, že žalovaný nevedel, čo môže takýmto konaním spôsobiť a pre prípad, že

sa tak stane, že s tým nebol uzročený. Konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počíta s 10 ročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo. V tomto smere súd poukázal na rozhodnutia odvolacích súdov - rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/82/2018 zo dňa 28.02.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25. júna 2018, sp. zn. 2Co/76/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2018, sp. zn. 5Co/111/2017, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.1.2013, sp. zn. 2Co 9/2012. Žalovaný namietal premlčanie nároku, no bol to práve on, na kom spočívalo dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu skutočnosti, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia bol premlčaný. Pokiaľ sa jedná o subjektívnu premlčaciu dobu, súd je toho názoru že táto začala plynúť v mesiaci január 2018, kedy sa žalobca dozvedel, že na strane žalovaného na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu tým, že plnil zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj nároky, na ktoré v zmysle zákona žalovanému nárok nevznikol. Pri samotných úhradách spotrebiteľ plní titulom uzatvorenej zmluvy a vzhľadom na obvyklé právne vedomie vôbec si nie je vedomý toho, že prijatím jeho platieb dochádza na strane dodávateľa k vzniku bezdôvodného obohatenia. Samozrejme nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nemôže byť uplatňovaný v neurčitom časovom intervale a práve danému účelu zodpovedná zákonná úprava stanovujúca objektívnu premlčaciu dobu. Z týchto dôvodov preto súd prvej inštancie považoval vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného za nedôvodnú.

5. V druhom rade súd prvej inštancie právne posúdil vec aj v súvislosti s určením, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov, pričom k uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že súd po dôkladnom preštudovaní Úverovej zmluvy č. F zo dňa XX.XX.XXXX dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver formou úveru považuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve o úvere absentujú údaje požadované zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. c), f) a k). Súd nezistil, že v úverovej zmluve absentovali údaje tvrdené žalobcom - predmet zmluvy, odplata, nesprávna vyčíslená RPMN, údaj konečnej splatnosti. Súd preto vyhovel tej časti žaloby, ktorou žalobca žiadal určiť, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov.

6. V treťom rade sa súd prvej inštancie v rámci právneho posúdenia veci zaoberal aj nárokom žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom tento posúdil nasledovne. Žalovanému tak vznikol na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré z jeho strany boli žalobcovi reálne poskytnuté a to vo výške 3 882,40 eura. Žalobca žalovanému preukázateľne zaplatil sumu 8 443,19 eura (zaplatené splátky) a sumu 145,59 eura (poplatok za poskytnutie úveru zaplatený v hotovosti dňa 21.01.2014) = spolu 8 588,78 eura. Žalobca žiadal, aby mu žalovaný vydal bezdôvodné obohatenie vo výške 5 676,79 eura. Žalobca pri výpočte bezdôvodného obohatenia mylne započítaval do sumy uhradenej žalobcovi aj sumu 970,60 eur, pretože túto žalobca uhradil spoločnosti R. Y. s. r. o. ako predávajúcemu titulom úhrady časti kúpnej ceny v hotovosti (akontácia) dňa 21.01.2014 a teda nepredstavovala plnenie povinnosti vyplývajúcej z úverovej zmluvy. Na strane žalovaného tak vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 4.706,38 eura (8 588,78 eura - 3 882,40 eura), ktoré žalobca žalovanému zaplatil a na ktorú sumu žalobca nemal nárok. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na zaplatenie sumy 4 706,38 eura titulom vydania bezdôvodného obohatenia je dôvodný a preto žalobe aj v tejto časti vyhovel a v časti o zaplatenie sumy 970,41 eura súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

7. V štvrtom rade súd prvej inštancie v rámci výroku o zamietnutí žaloby o určenie, že úverová zmluva je neplatná, právne posúdil vec tak, že žalobca tiež žiadal určiť, že úverová zmluva, ktorú uzatvoril dňa 21.1.2014 so žalovaným je neplatná. Súd nezistil také skutočnosti, ktoré by daný záver odôvodňovali. Žalobca poukázal na veľkosť písma, v ktorom bola úverová zmluva vyhotovená, ktoré žalobca považoval za drobné. V čase uzatvorenia zmluvy podľa ust. § 53c Občianskeho zákonníka ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí.; zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením je neplatná. Súd nezistil, že by predmet a cena boli uvedené menším písmom, tiež súd nezistil, že by zmluva bola vyhotovená takým písmom, ktoré by nebolo čitateľné. Súd pre úplnosť poukazuje, že úverovú zmluvu zo dňa 21.01.2014 je možné považovať až neplatnú len v časti dojednaní o výške ročnej úrokovej sadzby v čl. 4 z dôvodu rozporu daného dojednaní s dobrými mravmi. Vzhľadom na skutočnosť, že úrok dohodnutý medzi stranami sporu v úverovej zmluve viac než 4-násobne (teda podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, dospel súd k záveru, že takto dohodnutá výška úrokov v

úverovej zmluve je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Súd je v zmysle vyššie uvedeného toho názoru, že nie je dôvodným vyhodnotiť celú úverovú zmluvu za neplatnú. Absencia podstatných náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch má za následok to, že úver je bezúročný a bez poplatkov, nemá to však za následok neplatnosť celej zmluvy. Súd preto žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o úvere č. XX/XXXXXX zamietol.

8. V piatom rade sa súd prvej inštancie po právnej stránke zaoberal aj priznanému primeranému finančnému zadosťučineniu, pričom pri posudzovaní jeho výšky súd prvej inštancie uviedol, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia. V dôsledku konania žalovaného bola žalobcovi spôsobená ujma v podobe preplatenia poskytnutého úveru. Navyše žalobca tiež musel chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Súdu sa javilo neprimerané priznať plnú výšku požadovaného primeraného zadosťučinenia, nakoľko spôsobená ujma, tým že spotrebiteľský úver žalobca preplatil, bude zhojená vydaním bezdôvodného obohatenia. Súdu sa javilo primerane priznať sumu rovnajúcej sa polovici z požadovaného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na vyššie uvedené súd považoval za primerané priznať žalobcovi finančné zadosťučinenie vo výške 250 eur, ktorá predstavuje 50% zo sumy 500,-eur, ktorú požadoval žalobca. V prevyšujúcej časti súd žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 250 eur zamietol.

9. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom súd bol toho názoru, že obe strany sporu mali v konaní úspech čiastočný, pretože jednak v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia a primeraného finančného zadosťučinenia žalobe vyhovel a v časti ju zamietol, a jednak vyhovel žalobe v časti o určenie úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a zároveň zamietol žalobu v časti o určenie neplatnosti úverovej zmluvy. Súd prvej inštancie preto za spravodlivé považoval nepriznanie nároku na náhradu trov konania žiadnej zo sporových strán.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie včas podal odvolanie žalovaný, a to voči výroku I., II. a III. spolu so súvisiacim výrokom V. Uvedený rozsudok napadal z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Prvou odvolacou námietkou bola skutočnosť, že nebolo možné považovať zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, keďže zmluva mala všetky náležitosti. V prvom rade žalovaný mal za to, že v zmluve nebolo potrebné vykonať rozklad splátok na jednotlivé časti výšky, počtu a termínov splátok istiny úrokov a iných poplatkov, pričom poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, ako aj na rozsudok Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 19Csp/9/2018, rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn. 10C/32/2018. Rovnako žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/56/2018. Čo sa týka druhej namietanej vady zmluvy zo strany samotného žalobcu, a to neexistencie, resp. neuvedenie adresy predávajúceho, tu žalovaný uviedol, že z dotknutej úverovej zmluvy jednoznačne vyplýva kto je veriteľom, aká je jeho adresa, a ktorá je adresa na uplatnenie nárokov z predmetnej úverovej zmluvy. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 14C/91/2016. Zároveň poukázal ohľadom adresy predávajúceho na to, že pred podpisom zmluvy boli žalobcovi predložené aj štandardné európske informácie tak, že informačná povinnosť bola zo strany žalovaného nepochybne dodržaná. V tretej namietanej vade úverovej zmluvy zo strany žalobcu, žalovaný v odvolaní uviedol, že podmienky splácania úveru boli určené tak, že bol určený termín prvej splátky stanovený na 18. 02. 2014 a ten termín konečnej splatnosti na 18. 01. 2018. Samotná doba trvania zmluvy bola určená ako 48 mesiacov a žalobca ako spotrebiteľ mal teda presné a jednoznačné informácie o dobe trvania úverovej zmluvy a taktiež aj o termíne konečnej splatnosti.

11. Druhá odvolacia námietka žalovaného smerovala k nesprávnemu posúdeniu premlčania žalobcom uplatneného nároku v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty bezdôvodného obohatenia a momentu začatia jej plynutia. V zásade bol žalovaný názoru, že v danom prípade tak pri posudzovaní

vedomosti žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, v prospech koho k obohateniu došlo, treba z hľadiska ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba vychádzať zo dňa, resp. dní, kedy splatil žalobca úver, z ktorého požadoval vydanie bezdôvodného obohatenia pozostávajúceho zo splatených úrokov a poplatkov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či skutočne vedel o prípadnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru a o tom, že sa bezdôvodne obohacuje žalovaný. Okrem iných rozhodnutí ohľadne subjektívnej premlčacej lehoty a jej plynutia pri jej bezdôvodnom obohatení žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1Cdo/67/2011 a 3Cdo/169/2017. Podľa názoru žalovaného žalobca uhradil sumu požičanej istiny vo výške 3 882,40 eura splátkou splatnou dňa 17. 12. 2015. S ohľadom na vyššie uvedené nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je po dátume 17. 12. 2017 premlčaný. Žaloba bola podaná dňa 17. 08. 2018. Žalovaný teda uplatňovaný nárok žalobcu preto považuje za premlčaný v subjektívnej premlčacej dobe.

12. Treťou odvolacou námietkou bola skutočnosť, že žalovaný namietal akékoľvek priznanie primeraného finančného zadosťučinenia samotnému žalobcovi. Uviedol, že nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, s ktorými na základe podpísanej úverovej zmluvy počítal, ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane samotný veriteľ. Z dôvodu podaného odvolania nenadobudol právoplatnosť ani výrok o priznaní bezdôvodného obohatenia, nedošlo teda k naplneniu ani prvej podmienky, ktorú ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyžaduje, a teda, že spotrebiteľ mal na súde úspešne uplatniť porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť, resp.. rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že v predmetnej úverovej zmluve absentuje konkrétna adresa predávajúceho, z ktorej by priamo, neomylné a bez akýchkoľvek pochybností bolo možné určiť, na ktorom mieste alebo adrese môže on ako spotrebiteľ uplatniť prípadnú reklamáciu alebo sťažnosť. V zmluve nie je jednoznačne určené, ani kto je dodávateľom, kto predávajúcim alebo sprostredkovateľom. Spoločnosť R. DISKONT s. r. o. je označená ako tretia osoba bez špecifikácie jej vzťahu k ostatným zmluvným stranám. Taktiež uviedol, že v predmetnej úverovej jednoznačne nie je uvedený presný názov trvania zmluvy (od - do). Dobu trvania zmluvy nie je možné stotožňovať s termínom prvej splátky a termínom konečnej splatnosti tak, ako to žalovaný uvádza v odvolaní. Ide o rozdielne údaje. Vzhľadom na charakter a ťažisko jednotlivých údajov v zmluve je vylúčené spájať termíny splátok s dobou trvania zmluvy, nakoľko sa jedná o informácie osobitného charakteru. Plne sa stotožňuje s názorom prvoinštančného Okresného súdu Humenné, že je potrebné rozlišovať pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti“. Samotný počet splátok v splátkovom kalendári nie je možné stotožňovať s pojmom doba trvania zmluvy. V tejto veci poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/178/2018 zo dňa 24. 04. 2019. V závere svojho vyjadrenia k odvolaniu žalovaného uviedol, že v prípade predmetnej úverovej zmluvy je v obsahu uvedená len výška RPMN bez akéhokoľvek výpočtu alebo uvedenia metódy, podľa ktorej bola výška RPMN vypočítaná. Aj z tohto dôvodu považuje predmetnú úverovú zmluvu v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročnú a bez poplatkov. Ohľadne potreby uviesť všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co/175/2018 zo dňa 29. 04. 2019 a záverom svojho vyjadrenia uviedol, že žiada, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a odvolanie žalovaného považoval v celom rozsahu za neopodstatnené.

14. K vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného sa žalovaný písomne odvolacou replikou už nevyjadril.

15. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci. To, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, a to s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR, sp. zn. II. ÚS 78/05).

17. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe vyhovel, z akých dôvodov ju čiastočne zamietol a odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v ust. § 220 ods. 2 CSP, a to aj v spojení s dopĺňacím rozsudkom súdu prvej inštancie. Nie je možné konštatovať, žeby rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a porušenie jej práva na spravodlivý proces.

18. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam poukazuje na ust. § 388 ods. 2 CSP.

19. Na potvrdenie správnosti prvoinstančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné.

20. K prvej odvolacej námietke žalovaného ohľadne porušenia troch základných náležitostí zmlúv, a to rozkladu splátok, neuvedenia adresy predávajúceho za účelom uplatnenia nárokov zo zmluvy, resp. reklamácie a doby trvania zmluvy, odvolací súd uvádza, že v zmysle judikatúry, a to vo veci Biřová c/a Home Credit a.s., resp. najnovšej judikatúry vo veci C-331/18 medzi TE a spoločnosťou Pohotovost', s. r. o. v ktorej sa uvádza nasledovné: „Táto požiadavka konformného výkladu je obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, najmä zásadou právnej istoty, v zmysle ktorej nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2009, Mono Car Styling, C-12/08, EU:C:2009:466, bod 61). Hoci povinnosť konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem, vnútroštátne súdy musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, ak vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi smernice (rozsudok z 8. mája 2019, Związek Gmin Zagłębia Miedziowego, C-566/17, EU:C:2019:390, bod 49 a citovaná judikatúra). Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené, treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.“ má odvolací súd za to, že nebolo potrebné v úverovej zmluve uviesť rozklad splátok na jednotlivé časti istiny úrokov a iných poplatkov.

21. Odvolací súd však mal za to, že ďalšie dve vytykané náležitosti zo strany súdu prvej inštancie, čo sa týka náležitosti samotnej úverovej zmluvy naplnené boli. Čo sa týka adresy predávajúceho, tá jednoznačne uvedená nebola a v zmluve bola spoločnosť R. Y. s. r. o. uvádzaná iba ako tretia osoba, pre spotrebiteľa nejednoznačne identifikovaná s tým, že nebolo zrejmé, že zo samotnej úverovej zmluvy nebolo zrejmé, či na sídle tejto spoločnosti je vôbec možné si niečo uplatňovať, resp. v zmluve vôbec nebolo uvedené, žeby si spotrebiteľ na tejto adrese mohol uplatňovať akékoľvek nároky zo zmluvy. Rovnako sa odvolací súd stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadom skutočnosti, že táto neobsahuje povinný údaj, a to údaj o dobe trvania zmluvy. Jednoznačne odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že je potrebné rozlišovať medzi pojmom „doba trvania zmluvy“ a pojmom „termín konečnej splatnosti úveru“. Určite sa nejedná o totožné pojmy. Ak zákonodarca žiadal, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala aj ako podstatnú náležitosť dobu trvania zmluvy, bolo povinnosťou žalobcu tento údaj zo samotnej úverovej zmluvy aj uviesť. Doba trvania zmluvy a počet splátok môžu, aj nemusia nijako vzájomne súvisieť a sú úplne odlišnými pojmami. Na presvedčivosť svojho tvrdenia odvolací súd dodáva, že zmluva nemusí vždy skončiť poslednou splátkou, v prípade, žeby zo zmluvy pre ktorúkoľvek zo strán vznikli ďalšie práva alebo povinnosti.

22. K druhej podstatnej námietke žalovaného, a to námietke týkajúcej sa premlčania práva uplatneného žalobcom voči žalovanému odvolací súd konštatuje, že nevidí žiaden dôvod na odklon od svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti. Odvolací súd tak ako v predchádzajúcich svojich rozhodnutiach sa v zásade nestotožňuje s argumentom, že už v čase, kedy došlo k plneniu nad rámec poskytnutej čiastky žalobcovi, začala plynúť premlčacia doba. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, odkedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slová „vedieť mal a mohol“, pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby by ich nestanovil, nepostačujú preto pochybnosti, ale „dozvedenie sa“ o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia. Tu odvolací súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia pod sp. zn. 1Co/109/2018, sp. zn. 3Co/138/2018, ako aj sp. zn. 21Co/108/2018. Pokiaľ sa jedná o subjektívnu premlčaciu dobu, odvolací súd je rovnakého názoru ako súd prvej inštancie, že táto pre žalobcu začala plynúť v mesiaci január 2018 v zmysle vyššie opísaného skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Pri subjektívnej premlčacej lehote u bezdôvodného obohatenia pri spotrebiteľovi toho času neexistuje precedenčná záväznosť, keď NSSR do dnešného dňa „opačný názor“ nepublikoval v Zbierke stanovísk NSSR napriek žiadosti krajského súdu o jeho zaujatie. Nemožno teda v danej veci konštatovať existenciu „ustálenej rozhodovacej praxe“.

23. K tretej odvolacej námietke ohľadne primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd uvádza nasledovné. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody, ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného, alebo ktorúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akceptuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody teda funkciu preventívnu, v porovnaní najmä používania adjektíva „odradzujúci“. Práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie a preventívne účinky pred diskrimináciou. Zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca preukázal splnenie základných formálnych zákonných predpokladov v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Žalobca má bezpochyby postavenie spotrebiteľa a bolo súdom rozhodnuté o porušení jej práv, ktoré mu priznávajú vyššie citovaní právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Na základe tohto súd rozhodol o vyhovení žaloby v podstatnom rozsahu. Teda žalobca sa s úspechom domohol ochrany svojich práv vyplývajúcich z týchto právnych predpisov. Taktiež z uvedeného vyplynul nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie. Pri určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria a to intenzita, časové trvanie závadového konania, satisfakčná a sankčná funkcia. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť nielen funkciu satisfakčnú ale aj funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba chápať ako odmenu zato, že spotrebiteľ sa začal spor s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania ktorého sa dopustil voči nemu sa voči ďalším spotrebiteľom nedopustí. Aj keď zákon ako už to bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma v prejednávanej veci by došlo zrejme aj k majetkovej ujme. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria. Za primerané vzhľadom na všetky okolnosti prípadu je potrebné považovať finančné zadosťučinenie tak, ako ho priznal súd prvej inštancie a to vo výške 250,-eur, teda vo výške polovice žalobcom uplatneného nároku. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá vznikla konaním žalovaného a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednaní zmluvy o úvere konal závadne. Žalobca sa v tomto prípade úspešne domohol svojho práva a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

24. Z uvedených dôvodov, keďže súd prvej inštancie správne dospel k vyššie uvedeným záverom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie spolu s dopĺňacím rozsudkom v napadnutej časti ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

25. O trovách konania sporových strán bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov konania v odvolacom konaní a žalobcovi v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).